

DÉLVIDÉK

ZOMBOR, 1943. február 18.
Csihás Benő u. 3. III. évfolyam, 39. szám.

Főszerkesztő:
Illés Sándor

Előfizetés egy óra 3.20, negyedévre 9.20 P.
Levél cím: Zombor, p. t. 54. Tel. 207. Csekk. 74.050

Csökkentik a zsir-fejadagot

Hatalmas japán offenzíva indult harminchat kinai hadosztály ellen

Az amerikaiak Kinában épült repülőterekről akartak légitámadásokat indítani a japán városok és fontosabb iparvidékek ellen – A Salamon szigetekenél 30 amerikai csatahajót semmisítettek meg a japánok – Légicsaták a Salamon szigetek fölött

Berlin bizakodással tekint a harctéri fejlemények első Charkovot tervszerűen kiűritették a németek – Az Azovi tenger mentén és Oreltől délkeletre elkezdett harcok folynak – Novoroszijstól délre a tengerpartig szorították vissza az ellenséget

Ujabb nagy sikerek Tunéziában

A keleti harctéri érkező hírek közül a legnagyobb érdeklődésre tarthat számot a Magyar Távirati Iroda jelentése a honvéd seregek hadmozdulatairól.

A Voronezstől közvetlenül dél-nyugatra eső térségben állott honvéd seregek, amelyek az arcvonal megrövidítés érdekében végrehajtott mozdulatok során az ellenes nyomás elől nyugati irányban tértek el, az 'elmúlt' hetek alatt kevényt harckat vívtak.

E hosszantartó s az ellenségnek mindkivül súlyos veszteségeket okozó küzdelmek azzal az eredménnyel érttek véget, hogy a téli csata első felében gyakorta válságos helyzetekbe került honvéd seregek kivonulása magukat a sünállásokban, őket megrövidítő bekerítésből s ma már megnyitott számukra az a lehetőség, hogy az előre kijelölt új védőállásokban kedvezőbb viszonyok között vehetik fel a harcot az ellenséggel.

Bár időnként még hófúvások vannak, a fagypont körül mozgó hőmérséklet korai olvadási ígér, amelynek következtetése magában is komoly hátráltató nehézségeket vet a bolsevisták erőfeszítése elé.

Charkovért a gigászi küzdelem befejeződött. A várost a németek tervszerűen kiűritették. A többi front szakaszokon azonban változatlan heves vívással tart a hatalmas méretű keleti csata.

Toropoc vidékén a JU 88 mintájú német repülőgépek pályaudvarokat és repülőtereket bombáztak nagy sikerrel. Az Ilmen tótól délre a szovjet 91 harcikocsit veszített. A szovjet nagy erővel végrehajtott támadásai itt eredménytelenül végződtek. Leningrád vidékén a bolsevisták többször is megkísérelték a Néván való átkelést, de a németek meghiu-

sították minden támadásukat. Itt 26 ellenséges páncélos veszett el. A német páncélos vadászok az északi szakaszon 11 ellenséges repülőgépet lőttek le. A Jeges tengeri arcvonalon 31 kiserődöt semmisítettek meg elkezdett harcok során. A Donec keleti nyarulatában a német csapatok mozdulatai tervszerűen folynak. Az előző napon elért szovjet sikerek után a bolsevistákat visszavetették és újabb páncélosokat semmisítettek meg.

A vezéri főhadiszállás csütörtökön délután a következő hadijelentést közölte a Német Távirati Irodával: Nyugat Kaukázus hegyvidékén és Krasznodar környékén az ellenség minden támadása meghiúsult. Novoroszijstól déli részén az ellenséget a tenger melléki részre szorították. Az Azovi tenger környékén és Oreltől délkeletre az elkezdett harcok tovább folynak. Csapatunk Charkovot tervszerűen kiűritették. A várostól délre páncélosaink szétverték egy ellenséges ezredet.

A Charkov körül folyó harcokból kivette a részét a léghaderő is. Kurszktól északra az ellenség számos támadása meghiúsult. A bolsevisták itt is súlyos veszteségeket szenvedtek.

A Ladoga tótól délre ismétellen visszavertük az ellenséget. A bolsevisták itt súlyos embervesztéseket szenvedtek. 38 páncélosot szétlőttek.

Északafrikában eredményesen folynak a harcok. A német hadijelentés szerint Algir magasságában megtorpedóztak egy nyolcezer tonnás hajót, egy másik hajót pedig súlyosan megrongáltak.

Az olasz vezérkar 999 számú hadijelentése szerint a tengelycsapatok Tunéziában újabb ellenséges állásokat foglaltak el és visszaverték az

ellenség páncélosokkal támogatott támadásait.

Amerikai bombavető Cagliari, Santelena és Gonnofanadiga ellen intéztek légitámadást. A támadásnak 100 halottja és 235 sebesülte van. Vadászgépek három ellenséges gépet megtámadtak, kettő közülük lezuhant. A gépekből kiugró 12 pilótát foglyul ejtettek. Catania magasságában egy Spitfire mintájú repülőgépet bombatalálattól megsérült és a tengerbe zuhant.

Lisszaboni jelentés szerint az angol hirszolgálat külön jelentésben közölte, hogy a szövetségesek kiűritették két várost, köztük Feriankot. Ugyanakkor jelentették azt is, hogy a német csapatok elfoglalták Bir Kaserinát.

Európa nyugati részén is voltak harciselemények. Az angolok támadást intéztek az Atlanti partvidék ellen. A támadó repülőgépeket a német vadászok már korábban észrevették és eléjük repültek. Több bombavető idő előtt a tengerbe dobták bombáit és visszafordult. A kevés ledobott bomba így is súlyos károkat okozott a francia városokban. A légitámadásnak 11 halálos és 36 sebesült áldozata van. A németek nyolc négy motoros bombavetőt lelőttek.

A norvég partokon egy parti üteg elsüllyesztett egy ellenséges tengeralattjárót. A tengeralattjáró megakart támadni az egyik német hajókaravánt.

Tegnap a kora reggeli órákban német repülőgépek intéztek támadást angol városok ellen. A légitámadások

után tüzeket és robbanásokat figyeltek meg.

A Messaggero című olasz lap foglalkozik azokkal az angolszász tervekkel, amelyek megvalósításával kiküszöbölnek a tengeralattjáróveszélyt. Az angolok a veszély kiküszöbölését a hajók meggyorsításában látják. A Messaggero ezzel kapcsolatban megjegyzi, hogy ezek a tervek újabb kudarcot jelentenek majd. A sebesség fokozása ép olyan régi keletű, mint a gőzhajó. Tehát teljesen át kellene alakítani a hajókat, hogy nagyobb sebességet érjenek el. Az angol hajók 15 csomonyi sebességgel könnyen zsákmányul esnek a tengeralattjáróknak. A sebesség fokozásával a kihasználható felület is csökkenne, vagy a hajók nagyságát kellene növelni, ami által ezek megkönnyítenék a találatlatot.

A japán császári főhadiszállás jelentése szerint a Salamon szigeteknél február 10. és 15-e között 64 ellenséges repülőgépet lőttek le. Japán részről két repülőgép veszett el. A Csendes óceán déli részén négy ellenséges gépet lelőttek, öt gépet a földön pusztította el.

Különös érdeklődésre tarthat számot az a jelentés, amely szerint a japán császári haderő Juman tartományban hatalmas offenzívába kezdett 36 hadosztálynyi erejű kínai hadsereg ellen. A hadművelet már folyik és céljuk főképp az, hogy megakadályozzák ezen a területen amerikai repülőterek építését.

Német katonai körök bizalommal tekintenek a további hadműveletek elé

Zuhanó- és harcirepülőgépek támogatják a német gyalogságot Charkov környékén — A fontos utak és vasutvonalak szilárdan német kézen vannak

Berlin, február 18.

(Német Távirati Iroda) A Nemzetközi Tájékoztató Iroda jelentése szerint német zuhanóbombázók, erős harci és páncélos repülőkötelek eredményesen avatkoznak bele a Charkov környékén folyó védekező harcokba. A repülőgépek a késő esti órákig támadták a szovjet menetszlopokat és szétverték a gyülekező csapatokat. A városba vezető utakat bombázóporral árasztották el és az előredobott ellenséges erőket annyira megtizedelték, hogy a szovjet állásokat csak kevesen érték el.

Különösen eredményesen harcoltak a német gránátosok és műszaki csapatok. Betörték az ellenség állásaiba és öt kilométeres szakaszon felgöngyölték az állásokat

és 72 kiserődöt elpusztítottak. A Magyar Távirati Iroda berlini jelentése szerint Charkovban még változatlan hevességgel folyik a harc. A várostól délre és délkeletre meghiusultak az ellenség újabb támadásai. Az ellenséget visszavetették a Donec partján lévő egyik erdőségbe.

Egy fontos vasúti vonalat tizenhét alkalommal hiába rohamozott

meg a szovjet ez szilárdan német kézen van még most is. Az itt folyó harcokban 23 páncélost veszített az ellenség.

Charkovban egész utcáreszkek állnak lángokban.

Minden házért elkecseregett harcok folynak.

A zuhanóbombázók beavatkozása megakadályozza az ellenség erősítését.

A három hónap óta szakadatlanul tartó szovjet rohamok után, mint illetékes német helyről közlik, a német hadvezetőség bizalommal tekint a további hadműveletek elé. Ezt a következőkkel okolják meg:

1. A szovjet csapatok a támadások során olyan súlyos ember és anyagvesztéseket szenvedtek, ami minden képeletet felülmúl.

2. A német csapatok sokkal kisebb erővel rugalmas védekezést fejtettek ki és a csapatok töretlen ereje biztosították a jövő feladatok megoldására.

Harmincnyolc fokos hidegben, kézitásával foglaltak el egy szovjet várost az olaszok

Róma, február 18.

A Stefani különtudósítója beszámol azokról a hősi harcokról, amelyekben az olasz bersaglierek is részt vesznek a keleti fronton. A Donec kanyarban, hóval és jéggel borított sík vidéken tíz napon keresztül harcoltak a gépesített olasz alakulatok, s elfoglaltak egy fontos helységet. A hőmérő 38 fokra süllyedt a fagypontra alá, rettentő szél száguldott a síkságon keresztül, amikor az olaszok megrohanták a szovjet állaso-

kat. A harcok késő éjjelig tartottak és az olaszok kézitásával elfoglalták a várost, amelyet az oroszok felgyújtottak. Reggel már bevonultak a városba a bersaglieriket követő csapatok, majd az olaszok egyesültek a németekkel. A német csapatok parancsnoka személyesen látogatta meg a hősi olaszokat, s az olasz parancsnoknak levelet adott, amelyben elismerését fejezte ki.

Nyolc napon keresztül támadtak egy hajókaravánt a német repülőgépek

Egy elsüllyesztett hajó kapitánya elmeséli a támadás lefolyását

Róma, február 18.

A Stefani iroda jelenti: Egy angol kereskedelmi hajó kapitánya elbeszélte, hogyan támadták az ő hajóját a német tengeralattjárók. A kapitány szerint a hajókaravánt nyolc napon keresztül szünet nélkül üldözték a torpedóvető repülőgépek és a buvárhajók.

Amikor a karaván elhagyta Skócia partját, az első nap észrevette egy német tengeralattjáró. Másnap negyven ellenséges torpedóvető repülőgép intézett támadást a karaván ellen. A repülőgépek husz méterre megközelítették a ha-

ját és így dobták le torpedóikat. Több Hurricane angol gép is beleavatkozott a harcokba, de ennek ellenére a támadást az ellenség megismételte.

Másnap a támadások egymást érték. Egy hét múlva már negyven torpedóvető repülőgép támadta a karavánt. A támadások hevessége ekkor érte el tetőpontját.

Az elsüllyesztett hajók számát nem tudja a kapitány, mert a hajókaraván szétszóródott. Az ő hajója is elsüllyedt.

Hatalmas japán offenzíva indult Kinában

36 kínai hadosztályt vontak össze Junan tartományban Amerika légi támadásokkal szeretné metörni Japán erejét

Róma, február 18.

(Magyar Távirati Iroda) A Messaggero című olasz lap külön munkatársa rádióan a következőket jelenti Tokióból: A japán központi hadsereg Sanchanától délre, a Junan tartományban hatalmas offenzívát indított meg a kínai csapatok ellen.

Ezen a részen 36 kínai hadosztályt vontak össze.

A támadás megindítása összefüggésben áll azokkal a repülőtereknek az építésével, amelyeket az amerikaiak akarnak felhasználni a Japán elleni légitámadásoknál.

A Messaggero tudósítója szerint a harcok nehéz terepen folynak és nem lehet villámgyors sikerekkel számolni.

Az azonban biztos, hogy Japán elérte kitűzött célját.

Tokióban számolnak azzal, hogy azokon a háromnapos tanácskozásokon, amelyek Wavell és Arnold között folytak, a Japán elleni légi offenzívát határozták el.

Az ellenség rövidesen nagyszabású légitámadásokat indít a japán városok ellen, de főképp Tokió ellen.

A szövetségesek ezen az úton kísérik meg Japán legyőzését.

NEM JÁRT EREDMÉNNYEL AZ USA KÖZÉPKELETI SZOROZÁSA

Az Egyesült Amerikai Államok kezdeményezésére középkeleten szoroást tartottak. A jelentések szerint ezek a szoroások nem jártak eredménnyel.

TURUL FILMSZÍNHÁZ

TELEFON: 328

CSÜTÖRTÖK—HÉTFŐ

Szakítani nehéz dolog.

Főszerepben:

KISS MANYI, DAYKA MARGIT,
VASZARY PIRI, PETHES SÁNDOR,
PETHES FERENC, v. BENKŐ GYULA

PÓTMUSOR: MAGYAR ÉS OLASZ HIRADÓ.

Hushíány Amerikában

Rövidesen bevezetik a husjegyet is

Buenos Aires, február 18.

A Német Távirati Iroda jelenti: A hushíány és a feketepec az Egyesült Amerikai Államokban fokozódó nyugtalanságot kelt a lakosság körében. Wilson, a konzervgyárak elnöke kijelentette, hogy a törvénytelen husforgalom veszélyezteti az USA közellátását.

Ha nem sikerül gyorsan kiküszöbölni ezeket a nehézségeket, a háborús termelés is megakad. Katonák szabadságolására is nagy szükség volna hogy ezek segítsenek az aratásnál.

Amerikában a hus és halkonzervek árusítását egyszerűen beszüntették, mert rövidesen bevezetik a jegyrendszert.

TIZENKÉT LÉGIGYŐZELMET ARATTAK A NÉMET VADÁSZOK

Berlin, február 18.

A Német Távirati Iroda jelentése szerint a német vadászok a keleti front északi szakaszán a súlyos időjárási viszonyok mellett is rendkívüli sikereket arattak. Tegnap a német vadászok tizenkét légi győzelmet arattak.

TOVÁBB TARTANAK A HARCOK GAFSA KÖRÜL

Róma, február 18.

A Stefani jelentése szerint Gafsa körül tovább tartanak a harcok. Az itt aratott nagy tengelysiker az olasz katonák vitézségének köszönhető.

A tuniszi arcvonalon a tengelycsapatok sok algéri és marokkói foglyot ejtettek. A foglyokat szabadonbocsátották. A város terén egybegyűlt sok ezer bennszülött lelkesen élte az Olaszországot és Németországot. A foglyok kijelentették, hogy az angolok és amerikaiak sorozták be őket.

DÖNITZ VEZÉRTENGERNAGY TÁRGYALÁSAI AZ OLASZ NAGYKÖVETTEL

Berlin, február 18.

Dönitz vezértengernagy, a német tengeri flottá parancsnoka hosszabb megbeszélést folytatott tegnap az olasz nagykövettel. (Stefani)

AZ ANGOLOK LETARTÓZTATTÁK AZ INDIAI KONGRESSZUS VOLT VEZETŐJÉT

Az angol hatóságok letartóztatták az indiai kongresszus volt vezetőjét és 43 indust. A letartóztatottak tüntető menetben vettek részt és követelték Gandhi szabadonbocsátását. A hatóságok megakadályozták, hogy a tüntetők megközelítsék azt a házat, ahol Gandhit fogva tartják.

KEVÉS AZ ÉLELMISZER AMERIKÁBAN

Washington, február 18.

Az Északamerikai Egyesült Államokban a közellátást szolgáló cikkek mennyisége az idén januárban 25 százalékkal volt kisebb, mint az elmúlt évben.

JAPÁN TISZTELETBEN TARTJA THAIFÖLD ÉS FRANCIA-INDOKINA FÜGGETLENSÉGÉT

Tokió, február 18.

A Német Távirati Iroda jelenti: Tozso miniszterelnök a képviselőházban egy interpellációra válaszolva kijelentette, hogy Japán teljes egészében tiszteletben tartja Thaiföld és Francia-Indokina függetlenségét. Japán igyekszik, hogy a fennálló baráti kapcsolatot minél jobban elmélyítse a két országgal.

Newyork érseke megérkezett a Vatikánvárosba

A megbeszéléseknek egyházi vonatkozásokon túlmenő jelentőséget tulajdonítanak

Róma, február 18.
A TP. jelentése szerint Monsignore Spellman, Newyork érseke csütörtökön megérkezett Vatikánvárosba. Utjával kapcsolatban azt közölték a nyilvánossággal, hogy nem mint amerikai diplomata, hanem mint egyházi fő és tábori püspök utazik.

Ennek ellenére illetékes helyen nem tagadják a megbeszélések politikai jelentőségét. Kijelentették, hogy a megbeszéléseknek egyházi vonatkozásokon túlmenő jelentősége lesz.

Vatikánvárosból az érsek Északafrikába utazik, hogy meglátogassa az amerikai csapatokat, innen Angliába távozik.

Harminc hadihajót veszített Amerika a Salamon szigetekenél

Madrid, február 18.
A Német Távíráti Iroda jelenti: Az amerikai tengerészeti hivatal hivatalos közleményt adott ki a Salamon-szigetekenél vívott tengeri csata veszteségeiről. A jelentés szerint Amerika itt 30 hadihajót veszített. Ezek között van két repülőgépanyahajó, 7 cirkáló, 14 romboló, több csapat szállító hajó egy vontatóhajó és egy teherhajó. Elsüllyedt a Chikago nevű kilencezer tonnás cirkáló is.

CSANKAISEK FELESÉGE WASHINGTONBA ÉRKEZETT

Washington, február 18.
Csankaisek tábornok felesége Washingtonba érkezett. Csankaiseknét Roosevelt elnök felesége fogadta. A kínai tábornok felesége csütörtökön beszédet mondott, de ennek részleteiről még nem közöltek tudósítást.

Churchill megbetegedett

Amszterdam, február 18.
A Downing Street hivatalos közleménye szerint Churchill lázas és az ágyat kell őriznie.

Olaszország partvédelme

Attenzione! Fuoco! — Figyelem! Tűz! Hangzik a vezénylő olasz tisztak hangja. Egyik ágyú dörejt követi a másik. Hangjuk végigrohan a közeli tengeren és eihal a messzeségben, míg a közeli hegységek lankáinak dörgő visszhangja még sokáig hallatszik. A madarak riadtan repdesnek csendesebb tájak felé. Egy távoli, magányos településről gyermekek somfordálnak elő és messziről, kerekre tágtul figyelő szemekkel nézik a nemmindennapi erősségű fegyverzajt. Habár minden lövésnél újra meg újra összerázkódnak, mégis ottmaradnak.

Olasz vasuti útegek gyökerelőznek Szicília sziklás partvidékén. Gyorsan, ügyesen és biztos kézzel dolgoznak a tűzerek. A parancsnoki kocsik tetején egy tiszt és egy őrmester áll, akik jegyzik a becsapódások helyét a mellőlük lévő táblán és egyúttal a kiigazításokat és helyesbítések nagyságát is megadják. A nehéz lövedékek zúgva huznak ki a tenger messziségében lévő célpont felé. Néhány lövés után a lövedékek pontosan fekszenek a célban.

Alig szűnik némileg a nehéz vasuti lövegek dörgő moraja, máris a léghárítók lépnek működésbe. A repülőgéptől vontatott légszák most a különféle űrméretű léghárító fegyverek tűzének célpontja. Mindenfajta repülő-támadás, rárepülés, keresztbepülés elhárítását gyakorolják.

Aki ismeri Szicília hosszú, legnagyobb részén teljesen lakatlan partszegélyét, az megérti, hogy micsoda jelentősége van itt a vasuti útegek felállításának. Ez vonatkozik Szicília kivül egész Olaszországra is, mert területéhez és nagyságához képest óriási hosszú partvidéket kell biztosítani. Az a körülmény pedig, hogy Szicília, de egész Olaszország nagy részének partvidéke is teljesen lakatlan, növeli az ellenség partszállításának lehetőségét. Azért van szükség az ilyen partvidéken a partvédelem kiépítésére.

A legfontosabb stratégiai pontoknál kiépített szárazföldi ütegállások csak korlátozott mértékben tudnának egy esetleges inváziót elhárítani. Hogy egy ilyen támadás esetén határozottan védekezhesenek, volt szükség a korszerű fegyverekkel felszerelt különböző nagyságú vasuti ütegekre. Ezek ma már elsősorban teljesen feladatukat, de biztonság okából állandóan növelik számukat.

A szicíliai partvédelem szempontjából nagy fontosságu az a tény, hogy körös körül a part hosszában vasut vezet végig.

A hadászatiilag fontosabb pontoknál, de egyebütt is állandóan készenlében sorakoznak a vasuti útegek. A tűzerek lakásokba átépített vasuti kocsikban alszanak. A mozdonyok éjjel-nappal fűtve vannak, hogy riadó esetén a hozzájuk kapcsolt útegeket a veszélyeztetett helyekre vihessék. Mivel a készenléti vasuti útegek számára a kiindulási helyek meglehetősen közel vannak egymáshoz és az állandó kiegészítések révén még közelebb kerülnek egymáshoz, veszély esetén két úteg a legrovidebb időn belül egyesült erővel kezdhetné meg az elhárítást.

Riadó esetében természetesen minden polgári személyforgalmat azonnal leállítanak. A

Amerika brazil csapatokkal akarja megszállni Délafrika partvidékét

Genf, február 18.
A Courier de Geneve című lap hosszabb cikkben foglalkozik azokkal a megbeszélésekkel, amelyeket Roosevelt folytatott Vargas brazil köztársasági elnökkel. A lap szerint a tárgyalások kihatás-

Egy évvel ezelőtt

1942. február 19-én örömmünepet ült az ország népe, amikor az országgyűlés két háza a magyar nép szívének sugallatára hallgatva egyhangu lelkesedéssel kormányzóhelyettesessé választotta vitéz nagybányai Horthy Istvánt, Kormányzó Urunk fiát. A fajta pompás példánya az építőmunka, a törhetetlen akaraterő, a céltudatos szervezés embere, a kiváló katona került a kormányzóhelyettesi székbe vitéz Horthy István megválasztásával és a nemzet méltán büszke a legszebb reményeket működéséhez. Megválasztásának célja az volt, hogy segítőtársat állítson a nemzet Kormányzó Urunk mellé, hogy könnyítsen azon a súlyon, amellyel a legnagyobb méltóság Magyarország legelső Emberének, Legfőbb Hadurunknak vállára nehezedik.

A sors azonban másként intézkedett...

Nagybányai vitéz Horthy István, Kormányzóhelyettes, a nemzet nagy reménysejének letéteményese, híven az ősi magyar hősi szellemhez megválasztása után nemsokára jelentkezett katonának. Neki nem kellett volna a harctérré mennie, hiszen kormányzóhelyettesi méltóságán itthon is súlyos feladatokat rőt Rá, körüzetében óvták is ettől, ő azonban katonaszíve tanácsára beállt a harcolók sorába, hogy példát mutasson nemcsak kortársainak, hanem az elkövetkező nemzedéknek is, hogyan kell szeretni a hazát.

Kinn a harctéren mindig első volt az elsők között, a hősök hőse volt, a legveszélyesebb feladatokat mindig a maga számára tartotta meg és a nemzet féltő büszkeséggel figyelte fényes haditetteit. Azután, Szent István királyunk ünnepén szívenitőtte a nemzetet a hír: vitéz Horthy István kormányzóhelyettes hősi halált halt...

Nagy feladatokra hivatott hős Magyar indult el Vele a Hősök útján. A kötelességteljesítés, a hazaszeretet, az áldozatkészség példamutató Magyarja. Most fenn a csillagok útján a magyar hősök sokasodó világában vigyáz a hazára örökölők a magyarra.

Most, hogy kormányzóhelyettesessé választásának egy esztendője alkalmából felidézzük azokat a rományeket, amelyeket Hozzá fűztünk, úgy érezzük, hogy a nemzet, amely rajongón szerette és emlékéit örökké megőrzi, az ő hősi példaadásának soha kímepadó forrásából új erőket merít. Új erőket merít és győzelmesen vívja meg a harcot, amely jobb és szebb jövőnkért és nemzetünk újabb ezer évének megalapozásáért folyik.

A hadak étén ott halad ő és mutatja az utat.

beépített parti útegek és a mozgékony, állandó készenlében lévő vasuti útegek elég erősek ahhoz, hogy mélyen a Földközi tengerbe nyúló Olaszországot megvédhessék egy meglepetésszerű támadással szemben. (TEK)

A Beveridge-terv megbuktathatja az angol kormányt

A Dagens Nyheter című lap értesítése szerint Londonban szükségesnek tartják Churchill felszólalását a Beveridge-terv tárgyalásánál. Illetékesek véleménye szerint a terv elnem fogadása könnyen megbuktathatja a kormányt. Az angol fővárosban számolnak egy munkáspárti miniszter kinevezésével. A kormány azonban nem hajlandó szociálpolitikai miniszteri tárcát létesíteni.

A Star című angol lap erőteljesen követeli a szociális biztonsági minisztérium megszervezését.

A ZSIDÓK TÖBB BEFOLYÁST KÉRNEK AFRIKÁBAN

Tanger, február 18.
A Stefani jelentése szerint a zsidóság világon reszusan hozott határozatot küldöttség terjesztette elő Eisenhower tábornoknak. A küldöttség ottgedetlen az állapotokkal és több befolyást követel a zsidók számára a közeljövőben. Eisenhower megígérte a zsidók kérésének támogatását.

Helyszini riport a balkáni harcokról:

Egő boszniai falvakon keresztül a felkelők nyomában

Hans Köniq PK. haditudósító jelentése

(PK) Egbenyuló kísérteties árnyékokként merednek az ezerméteres fekete hegyek a bosnyák éjszakába. Az ébrenlét és álom határán töltjük pihenésre szánt óráinkat, tekintetünk az üszkös tetőfák között a magasságokba mered, gondolataink pedig erről az ideiglenes harciterületünkről a csillagok útján visszatérnek az S. partján eltöltött téli napokhoz, amikor a folyón keresztül rohamoztuk az ellenség kiserődeit, amelyek csak úgy okádták a tüzet. Gondolataink visszaszállnak azokba az időkbe, amikor hosszú menetelésekkel üldöztük az ellenséget vad hegyek keskeny utain és áthatolhatatlan erdőségeken, napokon keresztül, amikor a több méteres hó ragadós pocsolóvá változott a hegyi partok jegét pedig vad áradások váltották fel. Az egyik híradós katona szótlanul huzza a telefon vezetékét, a másik pedig gondosan átvizsgálja önműködő fegyverét, amelynek farészét szétlőtte az ellenséges golyó. A parancsnok levelet írt egyik elesett bajtársunk szüleinek, akit tegnap hoztunk le sebesülten a völgybe. Mindannyian most azokra gondolunk, akiket ott hagyunk és valószínűleg ezekre gondol ez a szöke haju hírvívó is, aki itt van mellettem. A golyó a sarkát találta el. „Az egész lábamat is elvesztettem volna” — mondja és borotvátlan arca mosolyra tágul. A kiejtett szó mintha enyhítene az idegfeszültségen s valami élénkséggel suhan át a pihenő helyünkül kijelölt rozoga viskó elhagyott fekete falai között. Lassan gyertyánk maradványa is elég, és ránkborul az annyira óhajtott pihenés álmos éjszakája. Elhalványulnak az emlékek, a nagy erőfeszítések és sikeres harcok, amelyeket alattomos ellenségeinkkel folytattunk.

Alattomos bandaharcosok

Az ellenség? Ez gyilkos, rabló nép. Elhagyott hegyi fészkekben tanyázik. Az ellene való harc kiváló küzdő szellemet és ütőképességünkbe vetett mérhetetlen hitet kíván. Ez az ellenség a Balkán egy darabkáját a bosevizmus veszedelmes fáklájával szeretné lángalobbanítani. Reggel átnéztük azt a területet, amelyről az ellenség elmenekült. Felszántotta az utakat és felgyújtotta a falvakat. A romokon szovjet szimbólumok vannak. „Éljen Sztalin” — olvasható a leégett házak üszkös falán. Mindent elpusztítottak: a parasztok szerény hajlékait, mezőgazdasági felszerelését és mást. A menekülők csoportokban tartanak a város felé, amikor találkoznak velük. Minden lépésünkön az iszonyat képei tárulnak elénk. Mindenütt, az ellenséges kiserődök és az ellenség veszedelmes menekülőhelyei, a hegyek és a hó birodalmában is. Az ellenség holtteste mellett kommunista sapkák, kommunista könyvek hevernek szerte-széjjel. Az elszört ellenséges röpiratok erős ellenállást jelentenek be. A mi katonáink azonban jól tudják, mit jelent az az ellenállás. Az ellenség rejtkehelyeket használ védekezésül.

Kötélékeink előretörnek. Ezek a német katonák vasidegzetűek, régi kipróbált harcászok, ahol alkalom nyílik rá, hidegen veszik fel a harcot és nem törődnek az ellenség helyzeti előnyével. Az ellenséget saját módszereivel támadják. Ez a fegyver nagyon jelentős a gyors, bandaharcban kiképzett ellenség ellen. Az ellenség gyorsan változtatja helyét s az éjszaka mi is elhagytuk a védett völgyet, most a jeges magasságokban vagyunk. Csapatunk ellenséges hírvívót fogtak el. Ez egy felfegyverzett asszony, aki fontos üzenettel volt utban. Utána egy felfegyverzett menekült jön át a másik oldalról és védelmünket kéri. Mire megvirrad elérünk egy majort, ahol a banditák vágóhidat rendeztek be. Friss vér ömlik szét a piszkos földön. Alig találok szavakat, hogy azt a piszkot amit itt látunk, leírjuk, minden arra vall, hogy az ellenség menekülésszerűen hagyta el ezt a helyet. Megfigyelőink jelentik, hogy az ellenség itt van valahol a közelben, a sziklák között, vagy a bokrok rejtekében. Vörös világítóbombákkal repül az ég felé. Hátul megáll a szállító oszlop, amely az aknaszedő alakulatok szolgálatában áll, mert a keskeny hegyutakat már gránát-

tölcsérek szelik át. A hideg téli éjszakában halatszanak már az első gépfegyverlövészek. Kezdődik a támadás! — Adják az utasítást az alakulatoknak. Kötélékeink villámgyorsan fejlődnek fel a hegyoldalra. A banditák harcmodorához hozzászokott tapasztalt vadászok feszülten figyelik az ellenség tüzeit. Első páncéltörő ágyunk tüzmeisterének páncélsisakját golyó érte. Kicsit behorpadt a sisak. Most a nyugalom és az idegek teherbírása a döntő. Orvosunk mégegyszer átnézi felszerelését és megkezdődik a támadás.

Egy óra múlva alakulatunk már mindenütt elfoglalták az uralkodó magaslatokat.

Két óra múlva már jelentik a híradók, hogy „B. P. T. városokat megtisztítottuk az ellenségtől.” Ágyunk tüzfüggőnyt huznak az ellenség elé, léghelharító ütegeink pedig gránátosót zudítanak a banditák állásaira, míg gyalogságunk megkezdte a rohamot az ellenség állásai ellen. Az elszört fegyverek és a vérnyomok mutatják az ellenség visszavonulásának útját, amely mindenét magával vitte a távolabb feketelő hegyekbe.

Igy nyomulunk előre,

másnap éjjel is. Utunk üszkös romok és torlások között vezet. Szakácsok kétszersültet osztó-

gatnak és cigarettákat kapnak a katonák. A kétszersültnek nagy hasznát láttuk, amikor a nehéz hegyiterepen nem tudott bennünket eléggé gyorsan követni a konyha. Este sündisznó állást foglalt el a kötélék. Hozzáférhetetlenül nyult el a sündisznóállás a hegyek között, mint tüzes szög. Mindössze három óráig volt a pihenés. Az őrsgel együtt két tiszt is a távolba kémlelt. A zseblámpa gyenge fénye hivatalos iratokra világít rá, mire lövés hallatszik. Ujból kezdődik a harc. Egyik kötélékünk, amely a sündisznóállás fejét képezte, már harcban áll. Zézigránátok robbannak, ágyutüz világít a banditák macskamódjára kusznak az éjszakai ködben. Sündisznóállásunk kiméletlenül okádja a tüzet, hegyi ütegeink szétszórják a sziklák követét. Tüzfegyvereink valóságos tüzgyűrűt képeznek. Az ellenség viszont a körülöttünk lévő falvakat gyújtotta fel s az égő házak világossága összekeveredik fegyvereink világító golyóinak fényével. Az ellenség vadul támad és ott, ahol tömegeivel nem jut dűlőre, veszélyes vadászait dobja harcba. Sündisznóállásunk azonban szilárd és megtartjuk állásainkat mindaddig, amíg keletről nem világítja be az éjszakát a hajnal.

„Állásainkat megtartottuk, nyomulunk tovább”

— így hangzik a reggeli jelentés, amely már a harmadik álmatlanul eltöltött éjszakánk eseményeit foglalja össze. A sündisznóállás menetoszloppá alakul át, csak a véres nyomok mutatják, hogy az ellenségnek nagy veszteségei voltak. Folytatjuk az üldözést, mind magasabbra és magasabbra jutunk a hegyen a visszahúzódó banditák nyomában, akik elkéseredetten védenek minden védhető helyet.

Magyar feltalálók

Irtó: Gáspár Gyula

„Senki sem próféta a saját hazájában” — mondja a régi közmondás. Ha a magyar feltalálókra akarjuk ezt a közmondást alkalmazni, legtöbb esetben megdöbbenően igaz. A többi nemzethez viszonyított arányszámunk szerint szembeszökően sok a magyar feltalálók, de ezeknek igen jelentős része külföldön szerzett elismerést, megbecsülést és kenyeret. Bármerre nézünk a széles világban, mindenütt látunk magyar tehetségeket. Hej, mennyit küzdött legtöbbjük, míg kivívta az elismerést, szorgos kutatómunka és keserves nélkülözés között vezetett életutjuk a siker felé.

A feltalálók legtöbbje a természettudományok valamelyik ágában alkotott maradandót. Már a tudományos élet hajnalán ott találjuk kutatóasztaluk mellett a magyar tudósokat is. Magyarországon — úgy hiszem — kevesen tudják, hogy a porcellángyártás felfedezésének dicsősége Európában magyar ember emlékét illeti. Nevét sajnos, nem ismerjük, de azt tudjuk, hogy magyar volt. Becher János Joachim minzi orvosprofesszor 1682-ben Frankfurt városában megjelent könyvében így írt róla: „Ruprecht pfalzi hercegnek vagyon egy magyarországi fazekasa, aki Angliába kerülve, olyan földkeveréket talált föl, amely kiégetve félig átlátszó, mint a keletindiai porcellán: az ebből való egényeket Londonban már nyilvánosan árulják.” Az ismeretlen nevű magyar fazekas tehát harminc esztendővel Böttger előtt Angliában már porcellánt készített és munkájának kiváló híre már Frankfurtba is eljutott.

A magyar feltalálók kiválóbbjainak életét és munkásságát abécé sorrendben ismertetjük:

Bánki Donát (1895—1922) a József nádor műegyetem tanára volt. Legnevezetesebb találmánya a Bánki-féle vízturbina (1917), mely tulajdonképpen kapcsoló láncszem a vízikerek és a turbina között. Ez a leggazdaságosabb turbina-fajta. Másik híres találmánya a Bánki-féle benzínmotor. A találmány lényege, hogy a motor hengerébe fecskendezett víz lehűti a gázlevegőkeveréket s így hajtóanyagfogyasztása sokkal kevesebb. A Bánki-féle motor munkateljesítménye a mai motorok munkateljesítményének majdnem kétszerese.

Bláthy Ottó Titusz, a Ganz-gyár nemrég elhalt híres igazgatója, a Magyar Tudományos Akadémia tagja, 1860-ban született Tatán. Legjelentősebb találmányát Zipernovszky Károly

és Déri Miksa segítségével készítette el. Hármas együttes találmánya a villamos transzformátor, mely lehetővé teszi az elektromos erő átvitelét nagy távolságokra. Másik híres találmánya a Bláthy-féle áramszámláló óra, mely az elfogyasztott villamos áram mennyiségének mérésére szolgál.

Czermák Nep. János az élettan kiváló művelője, egyetemi tanár volt Pesten. Gégetükrét 1858-ban találta fel. Találmánya jutalmazására 1861-ben elnyerte az Académie des sciences Monthyon díját.

Déri Miksa gépészmérnök, udvari tanácsos, 1854-ben született Bács községben. A Bláthy-féle transzformátor társfeltalálója. Önálló munkája a Déri-féle motor, mely egyik gazdaságos változata az egyfázisú váltóáramu kommutátoros motoroknak.

Irinyl János (1819—1895) Bihar megyében, Nagylétán született, vegytant a berlini és bécsi egyetemen tanult. Diákkorában, 1836-ban találta fel a zajtalanul gyuló foszforos gyufát. Találmányát azonban önmaga semmire nem értékelte. A ránkmaradt feljegyzések szerint, mikor Rómer István Bécsben lakó magyar kereskedő megkérdezte tőle, hogy mit kér találmányáért, így felelt: „Adjon három garast, mert nekem ennyibe került a foszfor. A többi társam, Piller ingyen adta.” Rómer azonban így nem fogadta el a találmányt és 60 forintot fizetett érte. Később megbánta Irinyi, hogy szinte semmiért elköttyavetyelte találmányát és Pesten gyűjtőgyárat alapított 1840-ben, de ez mindössze nyolc évig működött és 1848-ban megbukott. A szabadságharc alatt Irinyi János a nagyváradi löporgyárban dolgozott, utána pedig a debreceni István gőzmalom tisztviselője, majd igazgatója volt.

Kandó Kálmán (1866—1932) nevét a Kandómozdonyok feltalálásával tette halhatatlanná. Ő használta fel legelőbb a háromfázisú villamos áramot vasuti vontatás céljaira. Az első ilyen vasutvonalat — Kandó felügyeletével — 1902-ben a Ganz-gyár építette Észak-Olaszországban. Kandó a világháború idején hazatért Magyarországra. A háború után a villamos vontatás fázisváltós vontatási rendszerének kutatásához kezdett. Kandó tervei szerint készült a magyar vasutak fázisváltós villamos mozdonya. Mint a Mérnöki Kamara kiküldöttje 1927-ben a felőház tagja lett.

Heti 10 dekára szállítják le a zsirfejadagot

Illetékes helyről nyert értesülésünk szerint közellátásügyi miniszteri rendelet értelmében az ország egész területén csökkentik a zsirfejadagokat és február 23-tól kezdve heti 10 deka a normális zsirfejadag. A néhez testi munkások heti pótdagja 4 dekagram.

Ötszörös árat kért a rézgálicpótló-szerért

Milovancsev Isza és Utvics György zombori kereskedők árdrágítási ügye a törvényszék előtt

A zombori törvényszék dr. Boldog Lajos ügyészbírája csütörtökön tárgyalta Milovancsev Isza zombori kereskedő ügyét, aki 1942 tavaszán és nyarán permetezőszerrel követett el üzletszerű árdrágítást. Milovancsev a kétközpótló-szerért, amelynek kilóját 40 fillérért kellett volna árulnia, 1 pengő negyven fillérért — két pengőig terjedő árat kért. A bírósá-

ság a bizonyítási eljárás kiegészítése céljából elnapolta az érdekes tárgyalást.

Utvics György zombori kereskedő ellen az a vád, hogy a bádogtepsikért 2 pengő 40 fillér megengedett ár helyett 4 pengőt kért. A bizonyítás kiegészítése céljából az ő ügyében is elnapolták a tárgyalást.

Kifosztották a butorraktárt

Hét-hét havi börtönre ítélte az ujvidéki törvényszék három betörőt

Ujvidékről jelentik: A Délvidék megírta annak idején, hogy a Gözmalom uca 1. számú házban lévő butorraktárban betörők jártak, akik elvitték Erdős Frigyessé ott beraktározott butorát. A rendőrség eredményes nyomozása során Novacek Béla, Obrenovics Zsárkó és Bóviz András személyében elfogta a tetteseket, akik beismerték tettüket. Két nappal elfogatásuk után már meg is tartották

a tárgyalást az ujvidéki törvényszéken. A vádlottak itt is beismerték tettüket. A törvényszék mindhármukat 7-7 havi börtönre ítélte. Az első és másodrendű vádlott megnyugodott az ítéletben és így az jogerőre emelkedett. Bóviz ügyében azonban egy a vádlott, mint a kir. ügyész felebbezést jelentett be.

A felrobbant olajshordó összeroncsolta a munkás mindkét lábát

Sulyos szerencsétlenség Ujvidéken

Ujvidékről jelentik: Sulyos szerencsétlenség történt tegnap Ujvidéken az 1941 április 13. uccában. A Hevér olajraktár alkalmazottja, Csurnics Károly munkás, azt a megbízást kapta, hogy egy olajos hordót vigyen át a szomszédos hegesztő műhelybe javítás végett. A hordót munkába vették, nem vették azonban észre, hogy abban még volt olaj. A hegesztés hevétől ez az olajmaradék fel-

robbant és szétvetette a hordót. A felrobbant hordó egyik része olyan erővel találta el Csurnics Károlyt, hogy mindkét lábát borzalmasan összeroncsolta. A szerencsétlen munkást a mentők elsősegélyben részesítették, majd beszállították a kórházba. Valószínű, hogy lábait le kell vágni. Állapota válságos.

Amíg aludt, kirabolták a lakását

A betörőt rögtönítélő bíróság elé állítják, ha elfogják

Ujvidékről jelentik: Procsics Milán kereskedő-gépdöntő jelentette a rendőrségnek, hogy ismeretlen tettes feltörte lakása ajtaját és magával vitte összes felszerelését, valamint egy öltöny ruháját. A kereskedőgépdöntő M órákor fekiült le és gondosan bezárta az ajtót. Egy óra felé arra ébredt, hogy valaki jár a lakásban. Felkelt és szobája ajtaját feltörve ta-

lálta, szekrényéből pedig hiányzott a fehérneműje. A betörő üldözésére indult, az azonban már lengett az éjszakában.

A betörőt elfogatása után valószínűleg rögtönítélő bíróság elé állítják, miután elsötétítés alatt követte el tettét.

30 milliós hitel a Délvidék iparának

Az iparügyi minisztérium közvetlen a Délvidék visszatérése után illetékes szervek felülvizsgálata a visszatért Délvidék ipartelepeit s azt tapasztalta, hogy e terület iparának elmaradottsága révén nem tud szervezeten keresztül bekapcsolódni az anyaország ipari termelésébe. Eppen ezért a miniszter interakciónak megfelelően a GyOSz délvidéki fiókja kimutatást állított össze, amelyben felsorolták azokat a gépeket és üzemi korszerűsítéseket, amelyek ahhoz szükségesek, hogy a délvidéki iparvállalatok versenyképesen bekapcsolódhassanak az ország termelési

rendjébe. A megjelölt vizsgálat alapján 30 millió pengő tőke szükséges a gépiberendezés felújítására és az üzemek korszerűsítésére. Az iparvállalatok mérlegeit most állítják össze s a GyOSz lefolytatott tárgyalási eredményeképpen budapesti hat vezető pénzügyintézetrel történt megállapodás, amelyek a szükséges 30 millió pengő hosszabblejáratú kölcsönt folyósítani fogják. A nagyszabású hitelakció április első napjaiban indul meg és a 30 millió pengő előreláthatólag egy év alatt bocsájtják a vállalatok rendelkezésére.

INNEN — ONNAN

Rasputin halála

Kétségtelen, hogy nemcsak az orosz, de az egész világtörténelemnek egyik legérdekesebb alakja Rasputin, akinek haláláról számtalan könyvet, cikket írtak már, sőt filmet is készítettek, ezek a könyvek, cikkek és filmek azonban — mint annyi más esetben — legtöbbször messze jártak az igazságtól.

A híres csodadoktor 1914 elején került a cári udvarba; ekkor már majdnem minden orvos, tanár és tudós lemondott a beteg trónörökös életéről, akivel szinte az utolsó próbát tette Rasputin. Elkezdte sajátos módszereivel kezelni a leendő atyuskát és ahogy a cárcévik egészsége helyreállt, abban a mértékben növekedett Rasputin befolyása a cárra. Ezidőtájt már mindenki az elfojdó háborúról beszélt Moszkvában; természetesen a cár és Rasputin között is szóba került a mindenképp foglalkoztató kérdés és Rasputin — a félig próféta, félig csodadoktor — óva intette a cárt a háborútól. 1914 nyarán azután Rasputin visszatért szibériai falujába, Pokrowskijba. Június 28-án — azon az emlékeztető napon, amikor meggyilkolták Ferenc Ferdinándot, a monarchia trónörökösét — Rasputin az utcán járt és egyszerre egy fiatal nő letérdelt a lábai elé; Rasputin lehajolt, hogy megáldja a térdelő nőt, — névszerint Feonia Gussevát, — aki azonban ekkor hatalmas kést döfött Rasputinba s a csodadoktor majdnem belehalt sebébe.

Grigorij atya ellen — ahogyan Rasputint falujában nevezték — tehát pontosan azon a napon követte el merényletet, mint Ferenc Ferdinánd ellen; véletlen volt-e a két merénylet egybeesése, ezt ma már nehezen lehetne eldönteni. Egy hét múlva Rasputin jobban lett és tájékozódva a külpolitikai helyzetről, levelet küldött a cárnak, amelyben ismét kifejezésre juttatta a háború iránti aggodalmait. Személyes jelentéte talán eredménnyel járt volna; a cár azonban a levélre nem halgatott és a háború megindult azon az uton, amelyen Oroszország számára nem volt többé megállás.

Két esztendővel később Rasputin nagyobb összegeket kapott kórházépítésre; a kórház elkészült és az odaszállított sebesülteket maga Grigorij atya ápolta. Áldásos munkáját azonban sokan nem nézték jó szemmel; ezek között főként a szent szinódus atyái, rajtuk kívül azonban számos befolyásos politikus is, akik nem tudták elfelejteni Rasputinnak háboruellenes állásfoglalását. Legnagyobb ellensége azonban Nikolaj Nikolajevics nagyherceg volt, a háborús párt vezére, aki úgy gyűlölte Rasputint, akár a pestist; megpróbálta félretenni az utóból, a terv kivitelére azonban senki sem vállalkozott, mert félték az uralkodópár haragjától. Egyszerre aztán akadt ilyen is; a fiatal Jussupov herceg, aki Puriskevicsel együtt elhatározta, hogy Grigorij atyát, akinek népszerűsége az egyszerű emberek között veszedelmesen nőtt, örökre elnémítják.

A terv végrehajtását 1916 december 16-ra határozták el; e napon Jussupov herceg palotájában estélyt adtak s az estély végén Jussupov herceg, Puriskevics és Dimitri nagyherceg revolverrel rontották rá Grigorij atyára és egyik golyót a másik után küldték a szerencsétlen koponyájába és mellébe. Az állati kegyetlenséggel végrehajtott gyilkosságot azzal tetőzték be, hogy csizmáikkal ugráltak a még vérző holttestten, majd szánra tették és a Néva jége alá súlyosították. (TEK)

JAJ AZ AGGLEGÉNYEKNEK!

A bolgár szobranék előtt törvénytervezet felsziki; amely az agglegényeknek problematikus jólétének egyszer s mindenkorra véget vet.

Nem kevesebbet tartalmaz ez az érdekes tervezet, minthogy harmincéves koráig minden nőfelnőnek meg kell házasodnia.

Aki nem tesz eleget a törvény rendelkezésének, az ha államhivatalnok, elbocsátják állásából, ha eleget szolgált volna, esetleg kegydíjat kap.

Ha önálló foglalkozású, akkor pedig megvonják iparendélyét s üzletét, vállalatát, gyárát megszüntítik az állam.

Az agglegények vagyonukról nem végrendeletet készíthetnek. S még egy csomó más kellemetlen szankciót, mint: két- és háromszoros adóteher, utlevél megtagadás stt.

Hírek:

AZ OTI KÖRZETI ORVOSA: Felsőváros dr. Szabó Endre, Flórián utca 8., második és-harmadik körzet orvosa dr. Ripp Miklós, Deák Ferenc krt. 15. — **ÜGYELETES VÁROSI ORVOS:** Dr. Kontsek Ferenc, Szentteleky Kornél u. 12. Tel. 331. — **ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁR:** Szt. Erzsébet, Kossuth Lajos utca.

Tanári kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Szauerborn Ilona zombori helyettes tanárt állami gimnáziumi rendes tanárrá nevezte ki.

A zombori Levente Ifjuzetű Tábor 724 pengőt adott a honvédcsaládoknak. Mint jelentették, a zombori levente ifjuzetű tábor jól sikerült táncestélyt rendezett a honvédcsaládok javára. Az est tiszta jövedelme 724 pengőt tett ki, mely összeget befizettek a gyűjtő bizottságnak. — A zombori gimnázium felsőbb osztályainak tanulói 34 pengőt gyűjtöttek a honvédcsaládoknak.

Vitéz Kudriczy István vezérőrnagy meglátogatta a pancsovai magyar leventéket. Vitéz Kudriczy István vezérőrnagy a leventék országos főparancsnoka Pancsován járt. Dr. Lóczy Ákos a DMKSz vezetője felhasználta az alkalmat és megkérte a vezérőrnagyot, tartson szemlét a DMKSz pancsovai és környéki leventéi fölött. Vitéz Kudriczy készséggel tett eleget a meghívásnak és a pancsovai Levente Szervezet vezetőinek a kíséretében szemlét tartott a magyar gimnáziumban felsorakozott 300 levente felett. Dr. Lóczy meleg üdvözlő szavakkal fogadta a vezérőrnagyot, aki komoly hangú beszédet tartott a leventéknek.

Harsányi Zoltán előadása Szabadkán. Harsányi Zoltán, a Vígsház igazgatója, Gerster István, a Vígsház és Pesti színház gazdasági igazgatójának társaságában szombaton délután autótól Szabadkára érkezik. Harsányi előadást tart a Nemzeti Kaszinó néma bálján.

Régifajta, vastag, sárga „PESTI HIRLAP” könyveket vesznek. Stévo trafik (a lánc sarkán).

Műsoros est Ujverbáson. A Vöröskereszt szombaton este 4 órakor dr. Csehy János főszolgabíró védnökségével műsoros estet rendez a Greifenstein szállóban a honvédek javára. Ifjabb Schuch Gyula elnök mond bevezetőt. Az újvidéki vonósnegyes Beethoven és Kodály műveiből ad elő, Haász Irén énekel, Szegedi Sándor az újvidéki konzervatórium tanára Kreisler két művét hegedüli, az újvidéki vonósnegyes Csajkovszkij és Hlotka műveiből ad elő, zongorán kísér Truppel Sándor.

A Magyar Erő képes hetilap legújabb száma kétoldalos képriportot közöl a háborús köellátás vámszedőiről. Ismerteti a közelmúltban Pestkörnyék vasutállomásain lefolytatott razzkiát, egyben felel arra a kérdésre is, hogy mit szabad és mit nem szabad bevinni a főváros területére. Pompás képriportok Esztergomból és Jászberényből új képlovagjairól. A »Nagy világ« című képesrovat a világ sorozat a háboru eseményeiről, a Szahara rabló-több eseményeiről számol be. Eredeti térképek, hadászati és világpolitikai helyzetjelentés, irodalom-, sport-, divat-, keresztrejtvény és humor-rovat egészíti ki a Magyar Erő legújabb számát. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Erzsébet krt. 7.

Megszöktek a cigányok a szabadkai rendőrség fogdájából. A szabadkai külterületen tartott razzia alkalmával négy cigányt is letartóztattak. A négy cigány, amikor a cellákat szelhetették szökést kíséreltek meg. Kettőnek sikerült kerekednie, míg a másik kettő eltévedt a tekervényes épületben és körülményes uton jutottak el a Városi kávéház felső termébe, majd a kávéházba, ahol a kijárat felől tudakozódtak. A gyanús viselkedő cigányok fel-tűnést keltek és értesítették a redőrszemet. Mikor a cigányok látták, hogy kelepcebe kerültek, kitörték a kávéház nagy üveglakát és úgy akarták az uccára jutni. A rendőrszem azonban a járőrelők segítségével elfogták őket. A két elfogott cigány Kolompár András és Sárközi Antal kihallgatását kezdték, Sárközi Pulu és Kovács Pál kézrekerítésére pedig megtörtént minden intézkedés.

Magyar hősök

Kiemelkedő hősiességével tűnt ki a Donmenti harcokban Gasparin Emil szakaszvezető, egyik gépkocsizó lövész-századunkhoz beosztott páncéltörő ágyus szakasz lövegarancsnoka.

A szeptember eleji váltakozó sikerű küzdelmekben az ellenségnek sikerült egyik gépkocsizó lövész-századunk hátába kerülnie s azt bekerítéssel fenyegette. Ennek a századnak támogatására kirendelt páncéltörő löveg parancsnokaként harcolt Gasparin szakaszvezető. Ez lövegét nyomban a bekerítő bolsevistákra irányította, ő maga pedig golyószórót ragadva pusztító tüzzel állította útját az ellenségnek. Sikerült is részben megsemmisítenie, részben szétszórnia ezeket a megkerülő ellenséges erőket. Ennek megtörténte után még üldözöbe is vette a szétugrasztott bolsevistákat s azokat mindaddig üldözte, amíg tüzével elérte őket. Eközben megszáditott hét honvédet, akiket a bolsevisták az előbbi harcokban elfogtak.

Gasparin szakaszvezető hősiiesen harcolt a Sztorozsevoje mellett szeptember derekán lefolyt küzdelmekben is, amelyeknek végén egy ellenséges harcokocsival vívott közelharcban páncéltörő lövege mellett hősi halált halt.

««OO»»

Sikerült népművelési előadás Bajmokon. Az iskolánkvüli népművelés keretében dicséretes munka folyik Bajmokon a községben és a székel telepeken egyaránt. Vasárnap délután Hadikujfalu székel telepen Várda Aladár történelmi előadást tart, Szűcs Gergely gazdasági ismeretekről beszél, Vámos Eleonora és Farkas Mária tanítónő egyéb ismereteket adnak elő. Dr. Rigó József községi orvos népegészségügyi előadást tart. Ugyanakkor a központban Csizráky Imre a neves bácskai író, az iskolánkvüli népművelés vármegyei titkára szerepel két műsorszámval. Az előadások iránt mindenütt nagy az érdeklődés.

MINDEN PÉNTEKEN
HALÁSZLÉ
Kitűnő fajborok. Elsőrendű konyha. Minden este cigányzene.
MINDEN SZOMBATON ESTE
disznótóros vacsora
Kiváló tisztelettel:
Míchelsz János
TELEFON 349

Megjelent a »Forrás« második száma! Szinyei Merse Jenő kultuszminiszter írta a »Forrás« irodalmi és kritikai folyóirat második számának bevezető cikkét a magyar-bolgár kulturális kapcsolatokról. A kitűnően szerkesztett, népszerű irógárdával dolgozó »Forrás« új száma teljesen fedi azokat a szempontokat, amelyeket a lap szerkesztője, Hankiss János a bemutatkozó első számban leszögezett. A lap valóban az egységes magyar kultúra szolgálatában áll és mindenféle politikai vagy egyesületi érdeken felül az egyetemes magyar szellemi életet szolgálja. A második szám tartalmából kiemeljük Jordan Jankov, a nagy bolgár író kitűnő novelláját, Nyirő József és Szentmihályiné Szabó Mária remek írását, Karácsony Sándor, Jankovich Marcell, Kádár Levente, Luigi Pirandello, Szombathy Viktor, Hankiss János, Makkai László cikkét, Reményik Sándor, Fodor József, Hangay Sándor, Jékely Zoltán, Gulyás Pál, Tóth Endre, Juhász Géza, Harsányi Lajos versét. Mellettük a »Forrás« gazdag rovaiban Herczeg Ferenc, Kodolányi János és Eszterhási István nyilatkozik a történelmi regény problémájáról. Jajczay János a képzőművészetről, Járdányi Pál és Zakál Dénes a magyar zenei élet problémáiról, Hegedüs Tibor, Rédey Tivadar színházi életünk, Dáloky János pedig a magyar filmgyártás legaktualisabb kérdéseiről számol be. A magyar szellemi élet minden megmozdulását éber figyelemmel kíséri a »Forrás«. Cikkeiből e hónapban is teljesen felismerhetően kialakul a magyar művészeti és kulturális élet hü képe.

Egy kishegyesi földműves kocsiával nekiment az autónak. Lábadi István földműves ittas állapotban hajtotta kocsiját a nemzetközi úton és nekiment egy szembejövő gépkocsinak, úgy, hogy a kocsirud összeterítte az autó üveglakait. A rud és az üvegszilánkok a sofőrt megsebesítették.

SPORT

Hírek a MOVE Zombori T. K. berkeiből

Egy hónap múlva, március 14-én megindul a bajnoki idény a Nemzeti bajnokság III. osztályában is. A MOVE ZTK labdarugói már 3 hete serényen készülnek a küszöbön álló bajnokságra. Az I. és II. csapat tagjai hét hetes tornatermi edzés után, szabadtéri edzéseket is megkezdtek és vasárnap már kétkapus edzést tartottak.

A zombori zöld-fehérek a tavaszi küzdelmekbe lényegesen megerősödvé mennek; mert az egyesület addig 4—5 új játékosot fog leigazolni. Ezek a játékosok már megkezdtek edzésüket új egyesületük színeiben. Ugyancsak nagy örömet kellett a MOVE szurkolói között, hogy Széll Gyulát, a csapat tehetséges csatárát katonai szolgálatával Zomborba helyezték és így most e játékos is résztvehet a rendszeres edzéseken.

Az I. és II. csapat vasárnap, február hó 21-én a Mátyás király uti volt labdarugó pályán kétkapus edzést tart. A szakosztály-vezető ezúton is felhívja a játékosokat, hogy az öltözőből mindenki hozza ki a becsomagolt felszerelését és azzal délután fél 3 órára jelenjen meg az edzés helyén.

A labdarugó szakosztály vezetősége a játékosok részére, pénteken, február hó 19-én este 8 órakor az egyesület helyiségében értekezletet tart, melyen minden játékos feltétlenül megjelenni tartozik.

Földrengést észleltek Szegeden. Szegedről jelentik: A Horthy Miklós Tudományegyetem földrajzi intézetének földrengéstani obszervatóriuma február 14-én reggel földrengést észlelt, amely közel negyed óráig tartott. A műszerek reggel 8 óra 32 perctől 8 óra 47 percig jelezték a földrengést.

Nagy havazások Horvátországban. Zágrebból jelenti a Magyar Távirati Iroda: Zágrebtől északra, a Szljeme hegységben nagy havazás indult meg. Szerdáig 45 centiméter hó esett.

A szabadságos katonák visszautazása a hadművelési területre. Mindazok a 200-zal kezdődő tábori postaszámu alakulatoktól szabadságon lévő honvédegyének, akik bevonulás végéig önhibájukon kívül még nem jelentkeztek, azonnal induljanak utnak. Az erre vonatkozó felszólítás utóljára február 19-én jelenik meg. MTI

Kegyelmet kapott az apagyilkos. Bajáról jelentik: A bajai bíróság decemberben halálra ítélt Gemics István bajaszentistváni fiatalembert, aki három baltacsapással agyonütötte édesapját, id. Gemics Istvánt. Az apa és a fiu eladott egy tehenet és utána betértek egy vendéglőbe, ahol ittas állapotban összevesztek. A fiu megölte édesapját. A státiális bíróság halálra ítélt Gemics Istvánt, de a gyilkos fiu büntetését most kegyelemből tízevi fegyházra mérsékeltek.

Agyonverték a vőfélyek az izgága lakodalmi vendéget. Ungvárról jelentik: Utczás községben lakodalmat tartottak. A lakodalmas szobába Vekulics Péter úgy állított be, hogy kalapját a zenészek közé dobta. A vőfélyek: Starkó György, Fedics László, Román Péter felelősségre vonták. Verekedés támadt és amikor Vekulics arculította az egyik vőfélyt, kihurcolták az udvarra s ott boxerekkel és botokkal agyonverték. A csendőrség mindhármukat letartóztatta és az ügyesség fogházába szállította.

Hangszóró a villamoson. Berlinből jelentik: A kalauz sem tudja mindig, különösen elsötétítés alatt, hogy hol jár a villamos vagy autóbusz, hiába kérézik az ingerült utasok. Az utazóközönség, tájékozódásának könnyítésére szolgál az az elmés szerkezet, amelyet egyelőre csak néhány németországi autóbuszban szereltek fel. A kocsik belsejében hangszórókat helyeznek el, a kocsivezető mellén pedig egy apró mikrofon lóg. Így a kocsivezető — aki természetesen látja, hogy merre járnak — tájékoztatni tudja az utasokat is. Ezt a kis Siemens-mikrofont egyszerű gombnyomással lehet bekapcsolni, kikapcsolása már önműködően történik. És hogy az utazóközönség az állomások között se unatkozzék, a hangszórók zenét, vagy rádióhíreket is adhatnak.

Honvédest Csonoplyán. Tudósítónk jelenti: Az Iskolánküli Népművelési Bizottság rendezésében nagyszerű „Honvédestet” tartottak Csonoplyán. A nívós műsort Schiessler Hugó tanító rendezte. Az előadáson Belényi Évike verset szavalt. Haug Antal róm. kath. plébános a honvédek érdemeit méltatta nagy sikert aratott beszédében. Ezt „Uzen az otthon” című 2 felvonásos szindarab követte. A darabot Egres István rendezte és szereplésükkel közreműködtek: Kulusity Ágnes, Kulusity Mária, Mojzes Antika, Figura József, Kemény Mihály, Szegedi András, Fábrián József, Zöldkerti Mihály, Galambos Ottó és még többen. Simony Miklós postamester magyar dalokat énekelt. Mojzes Ilonka és Faragó József verseket szavaltak. Kulisics Ágnes és Fábrián József énekes párosjelenetet adtak elő. Számuk élénk derűséget keltett. Ezután Lakatos Jakab és cigányzenekara Lehar Arany és ezüst keringőjét játszotta. A zeneszámot Elmer Mátyás tanította be. Stéger Károly tanító magyar népdalokkal aratott sikert. Ezt a bokrétások táncszáma követte, amit Eimann Dóra tanított be. A bemondó Schiessler Hugó volt. A honvédest 433.10 pengő tiszta jövedelmét a honvédcsaládok hozzátartozóinak a segélyezésére fordították.

Az Önkéntes Tűzoltó Testület műsoros estje Bácskertesén. Tudósítónk jelenti: A bácskertes-i tűzoltók jölsikerült műsoros estet rendeztek. A műsoros estet a Hiszekegy élénklésével nyitották meg, majd a tűzoltók a tűzoltó indulót énekeltek el a tűzoltó zenekar kísérete mellett. Ezt Soód Ilonka prólógja követte. Ifj. Strucz József »Csak egy éjszakára» című Gyóni verset szavalta. Bodonyi Antal monológot adott elő, mi után »Táborítáz mellett» című katonajelenet aratott tapsot. Rubusz János vezetésével Guzvány Pál, Schulcz István, Koleszár Gábor, Szmolenszki Gáspár és Würtz József »Ott ahol a Dnyeszter vize zug» című dalt énekeltek. Mikó Józsika verset szavalt, utána pedig a kis regösök táncoltak. Tagjai: Janovits Annuska, Koleszár József, Domorád József, Dienes Katalin, Buják Pál, Sóta Ágnes, Sulcz Veronka Koleszár István, Molnár Mariska, Dienes Pál, Soód Ilonka, Hodovány Terézke, Krivda János, Dienes Pál, ifj. Antalovits Katica, Veszeli Veronka, Koleszár András, Mikó Józsika, Koleszár Teréz, Csizmadia Pál voltak. Utána Krivda Janika, Sulcz Veronka Janovits Annuska és Koleszár István iskolások szavaltak. Ezt a kis regösök lakodalmi jelenete követte. Utána Würtz József »Borban az igazság» című monológot adta elő nagy sikerrel. Buják János és Bodonyi Antalné »Valahol Oroszországban» című dalt énekelte. Buják Józsika kis harmonikás szavalata nagy sikert aratott. Koleszár András a »Hitvallás»-t szavalta. A kis regösök a gunár játékok és a vánkostáncot adták elő. Végül a tűzoltók a »Mindent vissza» című dalt énekeltek, majd a Himnusz hangjalval ért véget a gazdag műsor. A rendezésért minden elismerés ifj. Strucz Józsefet illeti.

Az újvidéki jogászok a honvédcsaládokért. Újvidékről jelenti: Az újvidéki joghallgatók teaestet rendeztek a Főméltóságú Asszony akciója javára. A teaestet tiszta jövedelmét, 338 pengő 79 fillért már eljuttatták a honvéd családok segélyező bizottsághoz.

Tűz ütött ki egy bácskereszturi kereskedő házában. Tudósítónk jelenti: Hardi Jakim bácskereszturi kereskedő házában, az üzleti raktár helyiségében tűz ütött ki, amit szerencsére azonnal észrevettek s így a tűzoltóságnak sikerült a tüzet lokalizálni mielőtt komoly károk keletkeztek volna. A kár pár száz pengőt tesz ki.

Az elektromosság sulya mérhető. Berlinből jelenti: Egyézen napjainkig meg a tudomány sem tudta megmagyarázni, hogy mi is tulajdonképpen az elektromosság. Ma már tudjuk, hogy elektromosság az anyag parányi részecskéinek bizonyos mozgása. Ezek a parányi részecskék az u. n. elektronok. Az AEC-kutatóintézet magyarázata szerint az elektronok parányiságát megközelítően úgy képzelhetjük el, ha egy újságpapír vastagságát annyira megnagyítjuk, hogy megfeleljen a föld-hold távolságnak, akkor ugyanilyen arányú nagyítás mellett az elektron akkora lesz mint egy gombostűfej! Bármily picike is az elektron mégis bizonyos tömeggel bír, ami a hidrogénatom ezernyolcszázad részének felel meg. Igen gyors fordulatszámú centrifugával azt is lehet bizonyítani, hogy az elektronnak sulya van, rá is vonatkozik a nehézségi erő, tehát centrifugálható köznyelven úgy is mondhatjuk: centrifugálással a drótból épüget kicsapható az elektromosság, mint vizesruhából a víz.

A szegedi kamara felterjesztésben kérte a pénzügyminisztert a visszafoglalt Délvidéken a kereseti-, jövedelem- és vagyonadóbevallások határidejének március hó 31-én való megállapítására

A szegedi ker. és iparkamara a m. kir. pénzügyminiszterhez a következő felterjesztéssel fordult: »A zombori m. kir. pénzügyigazgatóság 5.200. 1943. sz. alatt felhívást intézett az 1943. évre szóló általános kereseti-, valamint a jövedelem- és vagyonadók bevallására. A felhívás V. pontjának 1. és 2. bekezdése szerint mindazon adózók, akik az 1942-es évre megállapított általános kereseti adót, illetve a jövedelem- és vagyonadót sokallják, amennyiben adóalapjuk 10.000 pengőn alul van, kérhetik kereseti-, illetve jövedelem- és vagyonadójuknak új kivétel útján való megállapítását. Az erre vonatkozó kérelmet, illetve adóvallomást 1943. évi január hó végéig nyújthatják be.

A felhívást a pénzügyigazgatóság január hó 26-án hozta falragaszok útján nyilvánosságra. Amde a helyzet az, hogy Bács-Bodrog vármegyében több helyen az 1942. évi kereseti adó kivétele még nem történt meg és erről az adózók fizetési meghagyást

még nem kapták. Ez a helyzet például magában Zombor városában is. Értesülésünk szerint mindazon helyeken, ahol az 1942. évi kereseti adó kivétele még nem történt meg, ez megtörténik folyó év február havában. Nyilvánvaló, hogy ezeken a helyeken a rögzítési határon belül levő adózók az adóalap felmondásának jogával január hó 31-ig nem élhetnek, mert ezen időpontig nem is kaptak arról értesítést, hogy az 1942. évi kereseti-, illetve jövedelem- és vagyonadójuk mennyire rug.

Tisztelettel kérjük Nagyméltóságodat, hogy a visszafoglalt Délvidék speciális helyzetére való tekintettel méltóztatásod úgy intézkedni, hogy a folyó évben kivételesen az 1942. évi kereseti-, jövedelem- és vagyonadókivétel elhúzóda miatt a rögzítési határon belül levő adózók épüget, mint általában az adózók kereseti-, jövedelem- és vagyonadóvallomásukat március hó végéig adhassák be.

Mosószappan hulladékzsirért jegy nélkül

Budapestről jelenti: A szappanfőzőszerekkel való házi szappan előállítás nagy hozzáértést és rendkívül gondos munkát igényel, s a háziasszonyoknak nem minden esetben sikerül. Szendy Károly polgármester most, hogy a háziasszonyokat mentesítse a szappanfőzéstől és hogy biztosítsa az összegyűjtött zsiradéknak szappanná való szakszerű feldolgozását, a kerületi előljáróságokon zsiradékbevéltő helyeket létesített. A beváltóhelyeken már 10 deka sulyu zsiradékot is be lehet váltani. Aki zsiradékot szolgáltat be, nyomban ugyanakkora sulyu egységes mosószappant kap érte, nem kell semmit sem fizetni és a közellátási ív szelvényét sem kell beszolgáltatni. Aki tehát szappanfőzésre alkalmas zsiradékot szolgáltat be mosószappan ellenében, továbbra is megkapja kéthavonként azt a szappanadagot, amelyet jegyre vásárolhat.

A polgármester felhívja a székesfőváros közönségét, hogy gyűjtsön mindenféle zsiros hulladékot, még a kihűlt mosogatóvíz felszínén összegyűlt zsirt is. Az így gyűjtött zsiradékot úgy kell szappanfőzés céljára előkészíteni, hogy a zsiradékot egy órán keresztül megegyezzen annyi vízben főzzük ki, mint amekkora mennyiségű zsiradék hulladékunk van. A hulladékzsiradék kilójaként 5 deka konyhasót kell tenni főzés előtt a vízbe. Főzés után a felőzött zsirt hagyni kell kihűlni és a víz felszínén összegyűlt zsirt le kell szedni. Az ilyen módon kezelt zsiradékot váltják be a kerületi előljáróságokon egységes mosószappanra.

Nagyon üdvös volna, ha más törvényhatóságok is követnék Budapest példáját. Ezzel megmenthetnék a veszendőbe menő zsiradékokat és enyhítenék a szappanhányon.

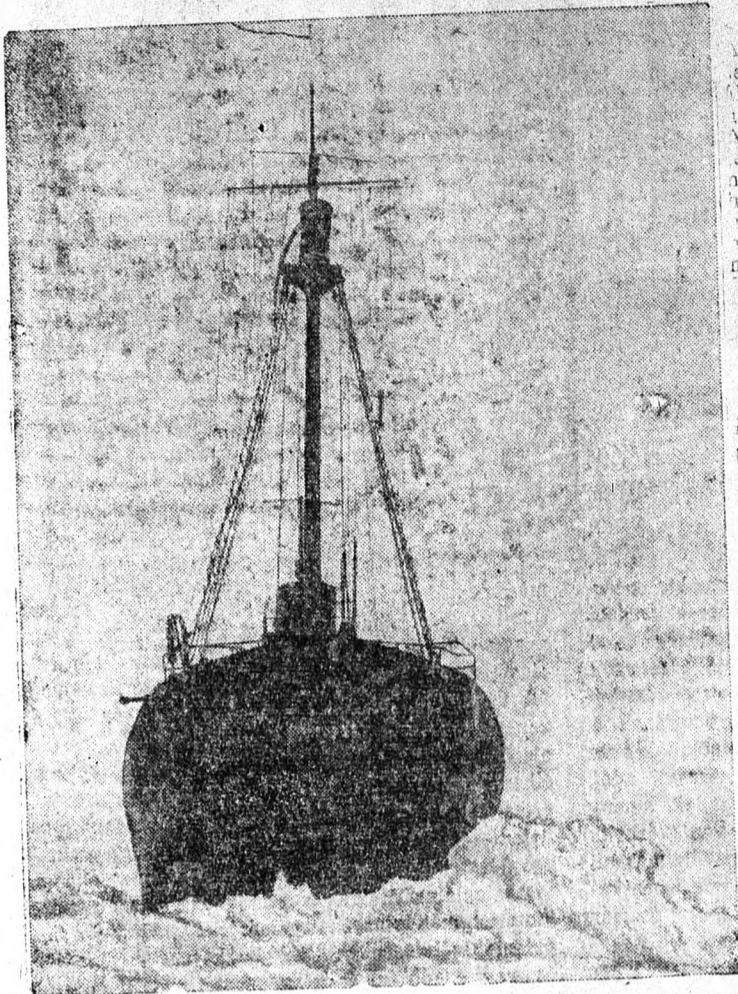
Eredményesen dolgozik az Óbecsei Kisgazdakör

Óbecséről jelenti: Az Óbecsei Kisgazdakör tisztújító közgyűlést tartott Karácsonyi Imre községi bíró elnöke mellett. A Hiszekegy elmondása után az elnök üdvözölte a megjelenteket és beszámolójában ismertette az egyesületnek 1927-ben való megalakulásának és fennállásának nehézségeit. Az egyesület múlt évi bevétele 1757.56 pengő, míg kiadása 1193.69 pengő volt. Janek Lajos könyvtári jelentése szerint a könyvtárban 1529 könyv van. Szabó András az egyesület fabizottságának az elnöke, az egyesület gyümölcsös kertjéről, tett részletes jelentést. A jelentések után megválasztották az új vezetőséget. Örökös diszelnök: id. Kajsli József, elnök Karácsonyi Imre, alelnökök Janiga Sándor, Hain Imre, jegyző Janek Lajos, titkár Sörös Dávid, pénztáros Hagymási Péter, könyvtáros Bácskai Valika, házigazda Sági Lajos, választmány Berecz Gyula, Klemm József, Sági János, Zórád Géza, Budai Antal, Rumincsik János, Kardos Ferenc, Komáromi István, Buzogány Ferenc, Rajshi Vendel, Janiga Gyula, id. Szabó István (hegyesi), Faragó Károly, Balázs Lajos, Porteleki Ferenc, pótagok Hain

Károly, Horváth Vilmos, Tarján Imre, Bukta Antal, Bartusz Pál, Velő Sándor, Nagy Mihály (félegyházi), Buttás János, Buttás Sándor, Oái Ferenc, fabizottság Szabó András vezető, Jáger Péter, Megyeri Károly, Kocsis András, vigalmi bizottság: elnök Papp József, tagok: ifjabb Szabó István, Buttás László, Papp György, Buttás Ádám, Mernyak András, zászlósok Nagy Géza, Papp István, Oái György, felügyelő bizottság Cseszák Károly, Paska István, Banai Péter, Lénárd József.

Miután az új költségvetést elfogadták Berecz Gyula főjegyző beszédében a gazdatársadalom feladatait vázolta. Ezután Szógi Gergely a DMKSz, dr. Buzogány Mihály a Turáni Vadászok, Csizofiszky István az alsóvárosi Katolikus Kör üdvözletét tolmácsolta. Kanossy László gazdasági felügyelő közölte a Gazdakör tagjaival, hogy a községben 3 napos állattenyésztési tanfolyam nyílik.

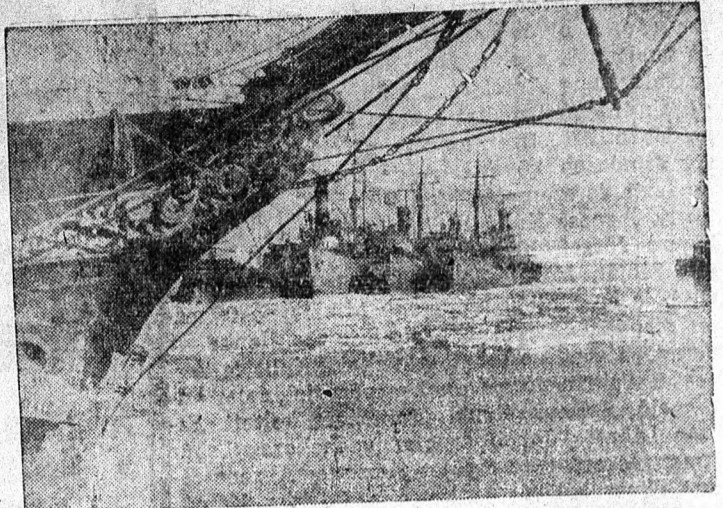
Takarékoskodj!

A tengereket, különösen a partok mentén állandóan ellenőrzik a német aknakutatók. Az ellenség sokszor a levegőből dobja le aknáit, hogy elzárja a hadihajók kifutását a nyílt tengerre. Képünk egy ilyen aknakutatót mutat be, amely befagyott az egyik öbölben. A szigorú északi él a part mentén akadályozza a hajók mozgását.

A kikötőkben a nagy hidegben befagyott a tenger vize. Különösen a folyók torkolatánál nagy a jézárlás. A kereskedelmi hajók és a kisebb hadihajók most kénytelenek tétlenül vesztegelni, várják az olvadást, hogy kifussanak a nyílt tengerre.

Ebéd utáni pihenő. Az állandó harcok, a fárasztó menetelések után, rendszerint az ebéd utáni órákban lepihennek a katonák, hogy erőt gyűjtsenek. Képünk az ut mentén állított páncélos leányvadászt mutatja be, amint a páncélkocsiján élvezi a közeledő tavasz első melegebb napsugarát.

Valaki kopog az ablakon

A Délvidék regénye

16

— Igen — bölintott Mostyn. — Utána kiáltottam, de úgy tett mintha nem is hallaná. Lehet, hogy csakugyan nem hallotta; annyira el volt merülve a gondolataiba. Tudja mit? Majd ha innen elmegyek, megpróbálok utána járni a dolgának és amiben lehet, a segítségére leszek. Aztán majd értesítem magát.

— Igazán meglenné ezt, Basil? Én is úgy szeretnék rajta segíteni!

— Mit ne tennék meg Jack Shirley érdekében? Hiszen olyan jó barátom!

— Igazán, köszönöm, Basil! — kiáltotta a leány. — Maga nagyon jó fiú! A gazdagság és siker a legtöbb embernek megárt, szívtelenek és közömbösek lesznek. De maga nem olyan. Jack Shirley mindig csak bánatot és gondot kapott az élettől, maga pedig gazdag, boldog és gondtalan és mégis melléje áll... ez szép, ez nagyon szép.

Basil arca egyszerre megváltozott. Különös tekintettel nézett a leányra.

— Boldog és gondtalan vagyok? — kérdezte lassan. — De hiszen az, amim van, szóra sem érdemes... én legalább nem tudom kellőképpen értékelni. Amit pedig szeretnék, az nem tudom, hogy az enyém lesz-e valaha... s ha le kell mondanom róla, akkor cseppet sem lennék boldogabb, mint Jack Shirley...

— Basil! Miért? Mi az, amit szeretne?

A férfi egy pillanatig azt hitte, hogy Cicely tréfál. — Ennyire vak lenne? A leány szemébe nézett... és most egyszerre felállt a leány remegő térddel, mert tudta már, hogy mi következik, mielőtt Basil Mostyn kimondta volna:

— Cicely! Nem tudja, hogy a maga kezét szeretném? Nem tudja, hogy minden, amim van, semmi? Szeretem... szeretem... nem tudok mást mondani magának, Legyen a feleségem!

IX. FEJEZET.

Mi történt Granthamben.

Cicely lassan, gépiesen, szinte álomban lépett hátra. Nem értette a dolgot. — Mi ez? Két férfi is megkéri egy napon... két ilyen különböző ember...

Ha nem foglalta volna le minden gondolatát Jack Shirley sorsa, akkor azonnal meglátta volna Basil Mostyn arcán, amint belépett,

hogy a beszélgetésnek csak ez lehet a vége. De még Leghate előbbi próbálkozása sem készítette elő a mostani jelentre, amely teljességgel váratlanul érte.

Basil ajánlata még nagyobb hatással volt reá, mint a doktoré. Jack Shirley után Basil Mostyn tetszett neki a legjobban. És az előbb, gyöngéd, önzetlen kedvességével, nagyon is saját malmára hajtotta a vizet.

— Mondja hát, Cicely... tudna a feleségem lenni? Szeret?

— Szeretem, de... de csak mint a jóbarátomat, Basil. Azt hiszem, maga a legkedvesebb fiú a világon, de a kérését nem teljesíthetem.

A férfi arca lassan elszürkült. Nem szólt, nem mozdult, csak a szája remegett.

— Basil — szólalt meg a leány könyörögve — ne tegyen így... Oh, miért is kell ilyen fájdalmat okoznom magának!...

— Maga nem tehet róla — mondta a fiatal ember egész nyugodtan. — Semmi értelme, hogy ez bántsa. Nincs tehát a számomra remény?

— Ilyen értelemben nincs, Basil.

Csend lett. Mostyn lesütötte a szemét. Lehet, hogy fájdalmasabban érintette a visszautasítás, mint a doktort, de látszólag nyugodtan igyekezett elviselni. Fegyelmezte magát, ki-egyenesegett és szomorú mosoly jelent meg a szája körül.

— Akkor hát jóbarátok maradunk, Cicely.

— Igen, Basil. Mindig!

— Igyekezzni fogok, hogy mindig megbizhasson bennem, Cicely. Ha szüksége van jóbarátokra, jusson eszébe, hogy mindig kéznél vagyok. Mindent elmondhat nekem, ami a szíven fekszik.

— Köszönöm, Basil, oh, köszönöm. Azt hiszem, szükségem is lesz reá... és most nem harragszik meg nagyon, ha arra kérem, hogy... hogy hagyjon kicsit egyedül? Én... én nem tudom, de mintha... nem tudnék már többet elviselni...

Basil bölintott. Még mosolygott is.

— Persze, persze, kis pajtás. Értem. Hogyne érteném? Megyek és megpróbálok, lehet-e tenni valamit Jack érdekében.

— Igazán odamegy? Emlékszik az ígéreterre?

— Természetes. Azt hiszi, olyan rövid az

emlékezőtehetségem? Ha az ember más baján segít, elfelejti a maga baját. Viszontlátásra, Cicely és ne felejtse el, hogy a jóbarátja vagyok.

Kiment és Cicely, bár ő maga kérte, hogy menjen, most különös módon mégis magányosságot érzett... üresnek tetszett neki a ház, a kert, az egész világ. De nem foglalkozott sokáig Basillal. Leült, vagy inkább leroskadt a nagy karosszékbe, amely ott állt az ablaknál és sokáig maradt ott mozdulatlanul, maga elé bámulva gondolatokba merülten. Az ember azt hitte volna, hogy alszik.

Magas, vállas férfi lépett be csendesen. Olyan nesztelenek voltak a lépései, hogy Cicely csak akkor riadt fel, mikor már közvetlenül mellette állt. A nagybátyja volt.

— Egyedül ülsz itt, Cicely, drágám? — kérdezte gyöngéden. Leült a szék karjára és rátérintett. Cicely szótlánul csuszította nagy, meleg tenyerébe a kezét.

— Meglehetősen hamar szaladnak el a vendégeid. A doktort nem is bánom. Néhány pillanatig beszéltem Mostynnal az előbb. Ugyes fiú. Tetszik nekem.

Cicely mintha még várt volna valamit. De Ker hallgatott. Csak később kérdezett ennyit:

(Folytatjuk.)

Apróhirdetések

Apróhirdetéseket csak készpénzfizetés ellenében fogadunk el. Telefonon nem fogadunk el hirdetéseket.

Használt irodai butorok eladásra kerülnek a zombori postahivatalnál február 19-én. pénteken délelőtt 9 órakor. a-3081-f

EGY KIFUTÓLÁNYT azonnali belépésre felvesz Bosnyák József könyvnyomdája. Zombor, Csihás Benő u. 3.

Cukrászdai kiszolgálólány, jó gvakorlattal állást keres. Cim kiadóban. a-3079-f

Kendergvár komplett műasztatokkal eladó. Uzemben megtekinthető. Cim a kiadóban. a-3054-f

Mindenes szakácsnőt, jó bánásmóddal felvesz Nébl hentes. Zombor. a-3080-f

Eladó női-férfi fodrászüzlet. Érdeklődni: Zombor. Rákóczi ut 48 alatt. a-3076-f

Fiatal vegyeskereskedősegéd állást keres, március 1-re akár vidékre is. Cim a kiadóban. a-3038-f

Telefonszámunk 2-07.